

GRUND – OG NÆRHEDSNOTAT TIL FEU OG FMU

Kommissionens forslag til gennemførelsesbestemmelser for nationale overgangsplaner i direktiv 2010/75/EF om industrielle emissioner (IED).

KOM(IEDC-2-1)

Resume

Danmark støtter forslaget til gennemførelsesbestemmelsen for nationale overgangsplaner. De sikrer et lineært fald i lofterne for udledninger af et eller flere af stofferne svovldioxid (SO₂), nitrogenoxider (NO_x) og støv fra store fyringsanlæg, som kommer til at indgå i nationale overgangsplaner. Forslaget sikrer desuden at lofterne for de luftforurenende stoffer beregnes ens, og at der føres en omfattende kontrol med, at overgangsplaner overholdes.

1. Status

Kommissionen har den 21. oktober 2011 fremsendt udkast til gennemførelsesbestemmelser for artikel 32 om nationale overgangsplaner efter artikel 75, stk. 2 i direktiv 2010/75/EF (IED).

Medlemsstaterne skal den 21. november i artikel 75-udvalget under IED afgive sin holdning til kommissionsforslaget i overensstemmelse med udvalgsproceduren – dvs. via en afstemning.

2. Formål og indhold

IED er en sammenskrivning af 7 direktiver, hvor ét af disse er direktivet om store fyringsanlæg (fyringsanlæg med en samlet nominel termisk indfyret effekt lig med eller større end 50 MW).

For store fyringsanlæg er der fastsat minimumskrav til udledningerne til luften af stofferne svovldioxid (SO₂), nitrogenoxider (NO_x) og støv i IED. Fra 2016 skærpes kravene til udledningerne af SO₂, NO_x og støv for eksisterende fyringsanlæg. Eksisterende fyringsanlæg er store fyringsanlæg, der er godkendt senest 27. november 2002 og senest idriftsat den 27. november 2003.

Direktivet indeholder forskellige - i alt fem undtagelsesmuligheder - for at skulle overholde disse skærpede grænseværdier fra 2016.

Som den ene undtagelsesmulighed kan medlemsstaten vælge at gennemføre en national overgangsplan, der løber fra 1. januar 2016 til 30. juni 2020. Planen kan dække en række specifikke fyringsanlæg, og kan omfatte et eller flere af de tre luftforurenende stoffer.

Forslaget fastsætter gennemførelsesbestemmelser for de nationale overgangsordninger. Medlemsstaten skal bl.a. beregne et loft for 2016 for de af overgangsplanen omfattede anlæg ud fra emissionsgrænseværdierne i direktiv 2001/80/EF om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg (direktivet som er revideret og sammenskrevet med seks andre

direktiver til det nye IED) og lofterne for 2019 og 2020 skal beregnes ud fra de skærpede grænseværdier i IED, der skulle gælde for eksisterende fyringsanlæg fra 1. januar 2016.

Grænseværdier fastsat i fyringsanlægget godkendelse den 31. december 2015 skal bibeholdes som minimum. Fra 30. juni 2020 skal alle fyringsanlæg overholde kravene til udledningerne til luften, der ellers skulle have været gældende 1. januar 2016. Overgangsordningen medfører, at enkeltanlæg kan have overskridelser af grænseværdien. Hvis der er overskridelser af grænseværdien for enkelte anlæg betyder det, at for at de beregnede lofter for udledninger, der fastsættes for hele gruppen af anlæg i overgangsplanen, kan overholdes, så må andre anlæg have udledninger under grænseværdien.

I kommissionens forslag til gennemførelsesbestemmelserne foreslås en lineær reduktion fra 2016 lofterne til 2019/2020 lofterne. Udledninger skal falde lineært i perioden.

Den nationale overgangsplan kan ikke indeholde fyringsanlæg, der medforbrænder affald i fyringsanlægget.

Kommissionen skal godkende medlemsstatens overgangsplan inden den gennemføres. Den nationale overgangsplan skal være kommissionen i hænde senest den 1. januar 2013.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Det er ikke relevant, da der er tale om en komitéprocedure.

4. Nærhedsprincippet

Der er ikke relevant, da der alene er tale om gennemførelsesbestemmelser til at sikre ensartet gennemførelse af artikel 32 i IED.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark har indtil 1. januar 2010 haft lofter for SO₂ og NO_x for de store kraftvarmeværker i form af et kvotetildelingssystem. I energiforhandlingerne i 2007/2008 blev afgiften på udledninger af NO_x fra alle fyringsanlæg vedtaget. I den forbindelse blev de store kraftværker omfattet af kvotetildelingssystemet for SO₂ og NO_x stillet i udsigt, at kvotesystemet – som har været anvendt siden 1991 - kunne ophæves, da kraftværkerne fra den 1. januar 2010 ellers ville være underlagt en tredobbelt regulering i form af miljøgodkendelser med grænseværdier for SO₂ og NO_x, tildeling af kvoter for SO₂ og NO_x samt afgifter på SO₂ og NO_x. Derfor blev kvotetildelingssystemet ophævet ved ikrafttrædelsen af NO_x afgiften, og systemet forventes ikke at blive genindført, da afgifter og kvoter ikke harmonerer sammen.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Da undtagelsesmuligheden, i lyset af indførelse af NO_x afgiften ikke forventes gennemført, er de erhvervsadministrative og økonomiske konsekvenser for de store fyringsanlæg eller de direkte statsfinansielle konsekvenser af forslaget til gennemførelsesforanstaltninger for de nationale overgangsplaner ikke vurderet.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget sikrer et lineært fald over de 4½ år i de lande, der vælger at gennemføre en national overgangsplan.

En del af luftforureningen i Danmark kommer hertil som fjerntransporteret luftforurening fra andre landes store fyringsanlæg. Det er derfor vigtigt for miljøbeskyttelsen, at de lande, der vælger overgangsplanerne, at de reducerer udledningerne gradvist i modsætning til et stort fald, der ellers først ville komme i 2020. Det er ikke muligt at regne på de samfundsøkonomiske omkostninger, når det ikke vides, hvilke lande der evt. vil gøre brug af overgangsplanerne.

6. Høring

Rammenotat om forslaget til gennemførelsesbestemmelser på forslaget for nationale overgangsplaner har den 14.-15. november 2011 været i høring i miljøspecialudvalget.

I høringen har DI reageret på, at der i rammenotatet stod, at Danmark ikke vil gøre brug af undtagelsesbestemmelsen. Det finder DI er helt uacceptabelt i en situation, hvor Danmark netop indfører en særdeles bebyrdende dansk særbeskatning på NOx'er. DI anfører, at der vil være stor sandsynlighed for, at enkelte virksomheder/anlæg umuligt vil kunne ændre adfærd, og at det vil være urimeligt på forhånd at udelukke, at der kan være behov for fleksibilitet i forhold til overgangsreglerne, som naturligvis skal baseres på nogle objektive kriterier. DI opfordrer regeringen til større imødekommenhed på dette punkt.

7. Forhandlingssituationen

Rammerne for forslaget forhandlet under direktivforhandlingerne. Selve gennemførelsesbestemmelserne har ikke tidligere været forhandlet.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til gennemførelsesbestemmelser for nationale overgangsplaner velkomment. Danmark arbejder generelt for begrænsning af langtransporteret luftforurening samt for ens konkurrencevilkår indenfor EU. Regeringen er på den baggrund positivt indstillet overfor elementerne i gennemførelsesforanstaltningerne.

Forslaget vil sikre ens implementering og en effektiv håndhævelse i EU. Sker implementeringen af nationale overgangsplaner ikke efter forslaget, vil der dels opstå et kludetæppe af forskellige nationale regler, og dels vil medlemslandene ikke i samme omfang være forpligtet til en lineær reduktion i lofterne i overgangsperioden. Danmark støtter derfor den lineære reduktion i lofterne indføres som en del af gennemførelsesbestemmelserne.

Det er på den baggrund dansk holdning, at bestemmelsen med fordel kan vedtages.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt FEU.